

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ



СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXX Число 125 Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 1. червня, 1922. VOL. XXX. No. 125. Jersey City, N. J., Thursday, June 1, 1922. THREE CENTS

НОВА ГРИЗЬБА ЗЕЛІЗНИЧОГО СТРАЙКУ

РІШЕННЯ ЗЕЛІЗНИЧОЇ РАДИ ПРО ЗМЕНШЕННЯ ПЛАТИ ЗЕЛІЗНИЧНИКАМ МОЖЕ СКИНУТИСЯ СТРАЙКОМ

ДІТРОЙТ, Мічиган, 30. маї. — Виконавчий Комітет юні робітників направили зелізничні та робітничі, працюючих в зелізничних вантажних, дав право своєю представственим вислати до всіх членів партії, що голосували над страйком для зарплатостановлення проти виданого недавно Зелізничною Робітничою Радою Злучених Держав в Чикаго рішення про зменшення плати сих робітників.

Балоти будуть внішені сейчас. Колиб згадані робітники справді рішались вийти на страйк, то він почався б дня 5-го липня. Страйк обіймає певно всіх 480,000 робітників, належачих до спілнених юні, та велику частину 72,000 неспілнених робітників цього зв'язу.

Настрій серед робітників має бути за страйком.

З РОСПРАВИ ПРОТИ МАЙНЕРІВ ЗАХІДНОЇ ВЕРДЖІНИ

ЧАРЛСТАВН, Вест Верджіні, 29. маї. — По скінченню розправи проти першого обжалованого за майнерські демонстрації за вересня минуного року, которого два присяжних суддів ухвалили в суботу вечером, що зарарніє нині перерву з тим, що слідуючим обжалованим, которого мають судити, має бути проповідник Вилбері з Джефрі.

Пого обжаловує державна прокуратура за те, що він мав вести вілла майнерів дня 31. серпня 1921. року в похід на повіт Логан, та що се він довів до біжних мейнерів та віддалом помічника шерифа, в котрій згинув заступник шерифа Ламі Гор. Вилбері та сімх других обжалованих сидить у в'язниці, бо суд відмовився випустити його на волю за запоруку.

По скінченню розправи проти Вилберіа прокуратура має намір поспішити на суд Френка Кін, голову 17-го округу майнерської юні, або Фреда Муні, окружного секретаря, обжаловуючи їх за ті самі злочини, за які обжаловувано Віллема Близарда.

СТРАЙКУ ВЕЙТЕРІВ НЕ БУДЕ

НЬО ЙОРК, 30. маї. — Товариство ньюйоркських реставраційних виставствелів погодилось з вейтерською юнією про умови праці, наслідком чого заповішеного страйку вейтерів не буде.

Товариство, якого складається з 350 виставствелів реставрацій в Нью Йорку, забагло об'єднати своїх робітників заплату до 25 до 40 процент, а продовжити ні робочий день до 60 годин в тиждень. Проти цього робітники загрозили страйком, і виставствелі мусили зробити з юнією нову угоду, в котрій вони відканали всі свої домагання.

Оповіданням про вірш по білому робітників, юнія рівночасно заповіла, що вейтери будуть далі виходити на страйк в незалежних від товариства реставрацій, оскільки вони теж не зробили угоди на давніх умовах з юнією.

З КОНВЕНЦІЇ ТКАЦЬКИХ РОБІТНИКІВ

ПРОВІДЕНС, Род Айленд, 30. маї. — Нині починялася три-денна конвенція ткацких юні «Ді Амалгейтід Текстил Беркер оф Америка».

Межі постановками конвенції є резолюція за спільним фронтом в Європі та резолюція за звільненням всіх політичних в'язнів в Європі.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ПЛАТИ ВУГЛЕВИХ РОБІТНИКІВ ВІДАЙ СКИНУТИСЯ В ПАТІНЦІО

НЬО ЙОРК, 30. маї. — Конференція представників робітників та виставствелів копальні твердого вугля, яка тягнеться вже два місяці, та котра медально стає над мертвої тощої через суперечстві в домаганнях обох сторін, після виконання в п'ятницю, на коли зарарнієно П'ябейнське зібрання. З огляду на те, що нема відагду на подолання ріжнців межі виставствелів та робітниками, конференція готова покинутися розбиттем.

СЕНАТОР БОРА АГІТУЄ ЗА МИРОМ З РОСІЄЮ

ВАШІНГТОН, 29. маї. — Сенатор Бора, котрий недавно вніс в сенат резолюцію за визнанням совєтського уряду в Росії, видав нині публічний заяву, в котрій старается викласти, що дальше невизнання більшовицького уряду пошкодить мир в Європі та не дасть американським бізнесменам вести з Європою корисної торгівлі.

НЕ МОЖУТЬ ВИКЛУТИ СЕМЬОНОВА ЗІ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ

ВАШІНГТОН, 29. маї. — Генеральний консьєнер віграш Гасбенд видав нині своє оречення в справі сібирського генерала Семьонова, которого депортували Злучених Держав намагаєсь спеціальною резолюцією в сенаті сенатор Бора з Айдаго.

Оречення Гасбенда заявляється проти правности такої депортації. Консьєнер каже, що генерала Семьонова допущено до Америки в правий спосіб і тому його не можна злизути, поки він не довиниться їм проти законів Злучених Держав.

УРЯД ОБМЕЖУЄ ВЖИВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЕЗДРОТНОГО ТЕЛЕФОНУ

ВАШІНГТОН, 30. маї. — Уряд заборонив вживати державного телефону для пересилання кандидатських промов та взагалі для роблення якої небудь політичної партійної роботи при допомозі «радіо».

Американське Радіове Товариство заповіло старання для зміни се постанови.

КАМПАНІЯ ПРОТИ ВИПАДКІВ НА ЗЕЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕХРЕСТАХ

Американське Зелізничне Товариство зарарнієло чотиристоронню кампанію проти випадків на зелізничних перехрестях в Злучених Державах та Канаді. Кампанія являється вислідом небезпального зросту нещасних випадків на таких роздоріжжях. В однім лише 1921 році на них погубило 1,072 людей, а крім цього 4,818 осіб було тяжко ушкоджених. В більшості случаїв люди їхали автомобілем, і тому на думку Комісії Межістейтньої Торговлі до зросту числа нещасних випадків головним причиною вважається заведення автомобіля та невага шоферів. Через те кампанія буде мати на цілі вбити автомобілем вистізанам в голові потребу обережності при переїзді через зелізничні торі. Кампанія йде під кликом: «Переїзди через перехрестя обережно». Всі зелізничні в Злучених Державах та Канаді мають виставити на своїх торях кидаючись в очі таблички з відповідними написами та з образом, показуючим небезпекою шофера. Президент Гардінг видав в тій справі прокламацію, в котрій відносить вагу о обережності, але рівночасно підкреслює потребу зношення зелізничних перехрестів в густо населених частях краю.

ХЛІБОРОБСЬКІ МАШИНИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

В минулому році американські фабрики випродували вських хліборобських машин і знарядів вартості 536,945,000 доларів. З того лиші приблизно до восьми частину, за 66,626,000 доларів, продано заграниччю, решту купили американські ферери. Помітно, що незвичайно поширився ужиток газових тракторів; а послідним року вироблено і продано їх 200,000 штук, тоді як десять літ тому взагалі лиш 4,000 газ. тракторів було в ужитку. Крім того зібрані дані показують, що одностороння продукція хліборобських машин обіймає 1,361,578 п'яту, з яких 580,000 вських машин знарядів для обробки землі, 478,000 сінокосарок, 411,000 косарок. В загальному суму пів-біліонові продукції входить і вські інші хліборобські знаряддя, машини і руки, як наприклад лопати, серпи, коси і т. и.

ЗБОРИ МИРОВОГО ТОВАРИСТВА

В суботу отворено в Вільстоні річні збори Американського Товариства «Мир». Межі гостями та промовцями були тек представники декотрих чужих держав. Амбасадор, приміром, південно-американської республіки Чіле вголосив довшу промову про перешкоду в заведенню постійного миру. Межі ними він згадував про вишніє виховання молодіжці, котре, на його думку, кладе за мало натиску на економічні основи і розвою людства а зате кладе за багату натиску на військову частину історії, на воєнні походи, воєнні виники та воєне добування територій. Люди так привикли до війни, що вони вважають мир чимось надзвичайним. Будуючі чинники людського наступу не знаходять майже ніякого признання, тоді як кожда війна, ба навіть кожда битва буде записана на різні способи. Щоби розкласти основи пів постійний мир, треба виробити настрій, прихильні мирови.

СИН НЕ ДАВ БАТЬКОВИ ПОЛОВИНИ САМОВІСНІВСТВА

Джозеф Мекерті, ньюйорський музикант, що звичайно займається настроюванням фортеп'янів, найшвидшим без роботи, попав в страчну розпукку і постановив відібрати собі життя. Коли його два сини, один 8, другий білітний, пішли до школи, а мати пішла до фабрики корсетів, де вона працює, він приготував сповинти самовіснїсть при допомозі газу освітлення. Коли ж стратив притомність, зі школи прийшов його старший син. Бачивши батька шепротомилого з гумовою рукою в устах, він зараз зрозумів, в чому річ. Він відкрив газ, післав сусіда по амбуланс, а самий старшій ратувався, як його вчили про се в школі. Заким прибув шпитальний лікар, кілька рухів шпитального відділення, зроблених сном, привернули батькові пам'ять, та що лікар вже не мав що робити зі своїм пацієнтом.

ПОСМЕРТНА ЗГІДКА

Нестор лиц. де Тотеску, хорунжий У. С., помер дня 11. квітня 1922 р. в Клоїжі (Румунія) у 27 р. життя. Видання України пошло та тілом, перемішав усім дошам нашої армії. Звід Львова до Києва; відтільки повертав разом з іншими територіями. В 1920 р. захворів на тиф, перебув його під доглядом лікарів, вилукав, але коли здоров'я вже не прийшло, отворились йому рани в нозі. Пережележ довший час у ліжні, думає, що вичине — та не судилося. Втратила Україна доброго сина, товариша щирою друга, а батьки поставили на жертвину Свободи другу найтяжчу жертву, віддали і другого сина України.

ПЧОЛА ЗАЖИЛА ЙОГО НА ПІВЧЕРТІ ТИСЯЧ ДОЛЛАРІВ

Стейтвоні суд в Кемері, Нью Джерзі, розбирав в п'ятницю позов одного Невіста Гюстета та його сина, котрі півзали о відшкодування шофера публічного автомобіля («баса»). Едвард Стювард за тієїсь ушкодженнями, які вони віднесли наслідком неспати цього позіваного. Справа була о стільки незвичайна, що неспати вишадок був наслідком сього, що надок був наслідком сього, що пчоло залетіла до автомобіля так залякала шофера, що сей страйк притомність ума й не вважав, куда їде. Автомобіль відарився до придорожного телеграфічного столпа, при чому батько відніс легкі, а син тяжкі ушкодження тіла.

Шофер боронився тим, що налет пчоло був ним непередвиджений, що се був случай, проти которого він не міг нічого зробити, або, як се називається в англійській та американській праві, «вчинок Провидіння», за якого о наслідки людини не може відповідати перед правом. Присяжні судді, однак, хоч признали подекуди слушність обреним, все таки задовали, що півзаний повивен був «привинти» троха більше холандою, як він пров'яз, і тому засудили його на зворот відшкодування в сумі 500 долларів для батька а 3,000 долларів для сина.

ЖІНОЧІ ВИСНІ ШКОЛИ В АМЕРИЦІ

Висше жіноче освітлення в Злучених Державах не дуже давнє. Першу висну школу для дівчат, «Семінарію Маунт Гудіна» в стейті Массачусетс, було засновано в 1837-ім році. В більшим числі окремі жіночі колежі (каледжі) почато організувати щойно в сімдесятих і вісімдесятих роках минулого століття. Крім того жіноцями допущені тепер вже до всіх державних (стейтвоних) університетів де вони вчать разом з мушчинами студентами; в тих стейтвоних університетах наука значаючо дешевіа як в приватних коледжах і часто товсім безплатна.

Але й досі є ще багато окремих каледжів для дівчат. Деякі з них тісно об'єднані з загальними університетами, мають тих самих професорів, ті самі лабораторії і т. д. Такі, наприклад, «Барнард Каледж», «Радкліф» та інші. Всі жіночі каледжі в Америкі засновані за приватної гроші і вимагають вступної оплати за науку, звичайно 200 до 250 долларів на рік. Мешкання за харчами в студентських домі коштують річно від 250 до 700 долларів. Жіночі каледжі дають лише вище академічне освітлення. Жінки, що хочуть спеціального професійного освітлення — медичного, інженіринського і т. и. — вступають по кінченню загального каледжів на університетські курси. Два каледжі, «Радкліф» і «Брин Мур» видають докторські степені студенткам, і представляли научні дисертації.

ЛЕОН ТРОЦЬКИЙ ХОТІВ БИ СПІВДІЛАННЯ БУРЖУАЗНИХ ДЕРЖАВ З БОЛЬШЕВИЦЬКИМ УРЯДОМ

МОСКВА, столиця Москвитини, 30. маї. — Большевицький міністер війни Леон Троцький прийняв нині в розмові кореспондента ньюйорського дзєвника «Геральд».

Коли він прийшов до будинку «комісаріату війни», стріну та лавно жовіріа. Троцький, котрий виглядав перемучений, був одиноким одити по цидельному.

Троцький казав, що геуєнська конференція не вдалась, бо там не відділено бізнесу від політики. Але, казав, се ще надія на недалеку конференцію експертів (знавців) в Газі, столиці Голандії.

Далі він заявив, що німецько-російський договір з Репалло не має нічого в собі політичного ані воєнного.

Потім Троцький запевняв, що большевицька влада удержиться в Росії, та що тому Румунія, Польща і Югославія зрозуміють, що напад на Росію є безглуздом.

Висні заявив, що він не має надії на співділання большевицьки з Францією і Бельгією, але має надію на таке співділання з Великою Британією і Італією.

Також, казав, має надію на Америку. Видсон, говорив Троцький, був проти большевицьки, але Гардінг, на його думку, ставляється до большевицького помирковану. Впрочім, додав він, Америка має се спільне з Росією, що обі держави мусять боротися проти Японії.

АНГЛІЯ ПРОТИ ІРЛАНДСЬКОЇ УГОДИ

ЛОНДОН, 30. маї. — Британський міністер колоній Вінстон Черчилль заявив нині в парламенті, що з причини угоди між Гріффитом і Де Валерією він здержав висилку зброї й амуниції для тимчасового Ірландського правительства Гріффита і Коллінса, а також і відсидку доміа британських військ з Ірландії.

Британське правительство не годиться, аби до тимчасового ірландського правительства належали також республіканські, які не хотять задовити присяги вірности британській короні.

АІРИСЬКІ РЕСПУБЛІКАНЦІ НАПАДАЮТЬ НА ОЛСТЕР

БЕЛФАСТ, столиця Ольстеру (північної Ірландії), 30. маї. — Ірландські республіканські війська, в силі 1,000 муш, перейшли границю і зачали боротьбу на олстерській території.

Ірландські республіканці воюють з Ольстерцями і з Британцями.

Британське правительство здержало відсилку своїх військ доміа з Ольстеру.

НІМЕЦЬКА ГОДИТЬСЯ НА УСЛІВ'Я АЛІАНТІВ

ПАРИЖ, 30. маї. — Аліантська комісія воєнних відшкодувань одержала ціли відповіді німецького правительства, в якіх воно заявляє, що годиться на умови в справі сплати воєнного відшкодування під умовою, що воно одержить велику заграничну позичку.

Аліанти, а зокрема Франція, годяться на се і є ціалі, що Німеччина чебаром дістане велику заграничну позичку. Німецьке правительство також годиться, щоби аліантська комісія воєнних відшкодувань мала сього фінансового комішнера в Німеччині, але під умовою, аби він оберігав тайни німецьких фінансів, і щоб се не було нарушенням німецької суверенности.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ В ЖАЛОБІ ПРИНЯВ ПОДІЛ ГОРШНОГО ШЛЕСКА

БЕРЛІН, 30. маї. — Німецький парламент (райхстаг) прийняв нині німецько-польську умову в справі поділу Горшного Шлеска, яку медально підписали в Лізі Народів сідьня німецько-польська комісія.

Проти прийняття цієї угоди голосували послы з народньої і з комуністичної партії.

З нагоди прийняття цієї угоди німецький парламент був в жалобі. Пропар на будинку парламенту було до поховання спущений на знак жалоби. В сал засідань кожо голови парламенту д-ра Лебе вніс шлесський прапор в жалобній чорній заслоні. Кандидат др. Вірт і другі міністри носили жалобу.

Посол др. Гергт заявив, що Горшній Шлеск не умре в серцях Німців. Польща жхлєво його загорнула, але Німці його відберуть.

Голова парламенту вголосив прашальну промову на адресу шлесного населення, котре переходить під Польщу. Вчас його промови всі послы стояли.

ВЖЕ І НА ПОЛТАВЩИНІ ПАНУЄ ГОЛОД

ВІДЕНЬ, 17. маї. — Харківські «Вісти» (ч. 73) повідомляють: В Кобеляцькому повіті, на Полтавщині, в сучасний момент голодує кожо 44 тисяч людей. Функціонери одиницять ідеальні, які харчують 1,090 дітей.

ПОВСТАНЦІ БУТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКІ

БУХАРШТ, столиця Румунії, 18. маї. — Каменецькоподільська большевицька «Червона Правда» (ч. 75) друкує таке радіо з Гієнати:

«Ніч на 26. березня (марта) в бою з бандагтами вбійний спіробітник опертивної часті Губчеа Подольський.

ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО

ПРИЙМАЄСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

КОРИСТАЙТЕСЯ З НАГОДИ.

ОБЕЗПЕЧІТЕ СЕБЕ І СВОЇ РОДИНИ

FOUNDED 1893.

Edited by Editorial Committee.

SUBSCRIPTION RATES: 1 PERENNIAL.

SUBSCRIPTION RATES:

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить вислати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

ТОМІВ ЦЬОГО ЦЕЛЮДІ БОДІ ШЕРІЗМУ

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

(Від спеціального кореспондента „Свободи”).

добра „валюта” й пару брелантів нині можна знайти людей, що згодяться на всяку ганебну роллю, навіть на роль по-

—

асі місячні видатки — не вчи-
ляючи тут поміщення, яке на-
азі всі школи мають даром —
иносять около півтора міліо-

НОВА ОФЕРТА!

ХТО ПРИШЛЕ ЗАМОВЛЕННЯ НА

НОВА ОФЕРТА!

РИШЛЕ ЗАМОВЛЕНН

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

„КНИГАРНІ СВОБОДИ“.

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

1192

ВАСИЛЯ ВІТВИШ

Пошукую в важній справі професора

ЗІЧ. Має перебувати в Америці і працювати українським учителем. Походить з Катеринославської губернії. Хто-би о нього цікавив або він сам, нехай з'ясується його адресу: S. Kohn, 3—1st Street, Passaic, N. J.

МАРІТ ШИБАТ, по мужови Мазурку
вигрич, з села Тишків, замешкала в Сто
вонибабах, пов. Золочів, Гал. Хот
і він знав або о її матері, або вона
сама нехай зголоситься до нашої а
міністрів. Справу спазкова по по

Я, **АНТІН КОШКО**, з Млинків шк. Модрич, пов. Дрогобич, прошу кра-
нів як і крайнок, котрі суть замешко-

З V. V. Ukr. oddíl c. 2. Bruo. Morav.

ПО ПРИЧИНІ слабости, продаж та
делікатесен і порк стор. Голосити
під ч. 36—1st Ave., межі 20-ю а 3-ю
вулицею, New York City. 24-

КАТТАЛОГ
КНИЖАРНИ СІЧОВОГО БАЗАРУ™
ВИШЛЕМО КОЖНОМУ
А ПРОД
SICHOVY BAZAR
04 E. 77th ST.
NEW YORK, N.Y.

КОСИ!

168 E. 4th Street, New York, N.

АПТИКА І ДРОГУЕРІЯ
МИХАЙЛО УГОРЧАК,
 (Ланівське С. J. McCloskey)

Приладжує ліки після лікарських рецепт скоро, сумлінно і по уміркованій ціні. Має на складі великий асортимент ліків.

рихтородних зел і корінів, всі американські і заграничні патентовані ліки, масті і т. и., великий вибір перфум, вівінів і других косметиків і взагалі все, що входить в обсяг аптики і дрогу рі. Морожене і Сода.

Отворене кожного дня в тиждні вкл. чашуючи неділі і свята від 8-ої години до 11-ої вечер.

Д АРОМ
ВИШЛЕМО КОЖ-
ДОМУ ПОУЧЕННЯ
ЯК РОБИТИ КВІТИ
З ТЯТОГО ПАПЕРУ.

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

Танці між фабричною ціною голар
яних артикулів, ціна тепер \$3.75, ш

...найменше \$9,00. Лишень подумайте що дістанете! Добру бритву давання, гарантована барберська машинка, добрі барберські ножички, гречка, добрий пасок і шиточку до гарбання. Всі ті кавалки суть доброї якості і кожний діставший їх буде власником.

не майже стільки, що жадіємо за ви-
ратку артикули. По такій низькій ціні
продамо ці артикули в короткім часі.
Як Ви бажаєте скористати з цієї про-
позиції, пришліть 20 цнт. в марках
плату за \$3,75 заплатите коли дору-
читьесь Вам ці артикули.

Practical Sales Company, 1211 North Irving Ave., Dept. 408, Chicago

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИНОЗИДАН КЕРИЧІ НА ВЕ-
СІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ
ДРУГІ ЗАБАВИ.
118 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2553.